

ผลของการประเมินผลงานของนักเรียนโดยตนเองและโดยครู
ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง
และผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นางสาวภัทราพรรณ สุขประชา



สถาบันวิทยบริการ
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974 - 639 - 113 - 5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**EFFECTS OF PERFORMANCE EVALUATION
BY TEACHERS AND STUDENT ON ACHIEVEMENT MOTIVATION,
SELF-EFFICACY, AND ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS
OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS**



MISS PHATRAPHAN SUKPRACHA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Psychology Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974 - 639 - 113 - 5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการประเมินผลงานของนักเรียนโดยตนเองและโดยครูที่มีต่อ
แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และผลสัมฤทธิ์
ในวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โดย

นางสาวภัทราพรณ สุขประชา

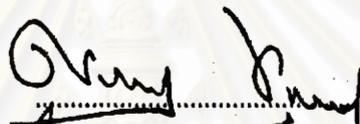
สาขาวิชา

จิตวิทยาการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

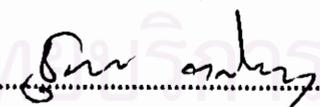
รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาลัทธิศตวรรษปฏิญญามหาบัณฑิต

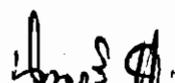

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)


.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล)


.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)


.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรันดร์ แสงสวัสดิ์)

ภัทราพรรณ สุระประชา : ผลของการประเมินผลงานของนักเรียนโดยตนเองและโดยครู ที่มีต่อแรง
งูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (EFFECTS OF PERFORMANCE EVALUATION BY TEACHERS AND STUDENT
ON ACHIEVEMENT MOTIVATION, SELF-EFFICACY, AND ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS OF
MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร. รุมนพร ฆงกิตติกุล, 180 หน้า.
ISBN 974 - 639 -113 - 5

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการประเมินผลงานของนักเรียนโดยตนเองและโดยครู ที่มีต่อ
แรงงูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร
จำนวน 100 คน กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ (สูงและต่ำ) และ
รูปแบบการประเมินผลงานของนักเรียน (โดยตนเองและโดยครู) กลุ่มตัวอย่างได้รับเงื่อนไขการประเมินเป็นระยะเวลา
9 สัปดาห์ติดต่อกัน ภายหลังจากทดลอง ทดสอบกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบแรงงูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, แบบทดสอบการ
รับรู้ความสามารถของตนเองในวิชาคณิตศาสตร์ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูล
ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีการของ
เชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูง กลุ่มที่ประเมินผลงานโดยตนเอง มีแรง
งูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการรับรู้ความสามารถของตนเอง สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการประเมินผลงานโดยครู อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ของทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่ำ กลุ่มที่ประเมินผลงานโดยตนเอง มีแรง
งูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการรับรู้ความสามารถของตนเอง สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการประเมินผลงานโดยครู อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 แต่กลุ่มที่ประเมินผลงานโดยตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ ต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการ
ประเมินผลงานโดยครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และรูปแบบการประเมินผลงานของนักเรียน ไม่ส่งผล
ร่วมกันต่อแรงงูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์

ภาควิชา
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C842976 : MAJOR
KEY WORD:

EDUCATIONAL PSYCHOLOGY

PERFORMANCE EVALUATION / ACHIEVEMENT MOTIVATION / SELF-EFFICACY /
ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS

PHATRAPHAN SUKPRACHA : EFFECTS OF PERFORMANCE EVALUATION BY TEACHERS AND
STUDENT ON ACHIEVEMENT MOTIVATION, SELF-EFFICACY, AND ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS
OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. CHUMPORN
YONGKITTIKUL, Ph. D. 180 pp. ISBN 974 - 639 - 113 - 5

The purpose of this research was to study the effects of performance evaluation by teachers and student on achievement motivation, self-efficacy, and achievement in mathematics of Mathayom Suksa Two students. The subjects were 100 students of Mathayom Suksa Two academic year 1997 in Satriewatrakang school, Bangkok. All of the 100 students were assigned to four experimental groups with achievement level in mathematics (high and low) and condition of performance evaluation (self and teacher). The subjects received condition of performance evaluation for 9 consecutive weeks. After the treatment, all subjects were tested with The Achievement Motivation Test, The Self-efficacy in Mathematics Test, and The Achievement in Mathematics Test. The data were analyzed by using Two-Way ANOVA and post hoc comparisons with Scheffe method.

The results were as follows :

1. The students with high level of mathematics achievement who evaluated performance by themselves obtained higher achievement motivation scores and self-efficacy scores than those who evaluated performance by teacher. ($p < .05$) There was no significant difference between those students who evaluated performance by teacher and themselves on achievement in mathematics.
2. The students with low level of mathematics achievement who evaluated performance by themselves obtained higher achievement motivation scores and self-efficacy scores than those who evaluated performance by teacher. ($p < .05$) Students who evaluated performance by themselves obtained lower achievement in mathematics than those who evaluated performance by teacher. ($p < .05$)
3. There was no interaction of achievement level in mathematics and performance evaluation on achievement motivation, self-efficacy, and achievement in mathematics.

ภาควิชา.....

สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา.....

ปีการศึกษา 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ให้ความรู้ ความกระจ่างในวิชาการ ตลอดจนการตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด อีกทั้งท่านยังให้แนวคิดคำแนะนำต่างๆ ที่มีคุณค่ายิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งถึงความกรุณาและความห่วงใยของท่านที่มีต่อศิษย์ จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และโครงร่างวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิจัยเป็นอย่างมากได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ยงกิตติกุล รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรันดร์ แสงสวัสดิ์

ขอขอบพระคุณ อาจารย์วิเชียร วงศ์ลิ้มอมรเลิศ อาจารย์สอนคณิตศาสตร์โรงเรียนสตรีวัดระฆัง ที่ให้ความอนุเคราะห์และช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในการทำแบบทดสอบวิชาคณิตศาสตร์ ให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ทำการทดลอง

ขอขอบคุณ คุณรัชวรรณ วงศ์ไตรรัตน์ คุณหรรษา แก้วพูลปกกรณ์ คุณประยุทธ สุวรรณศรี และคุณพัชระ งามชัด เพื่อนผู้ร่วมทุกข์ร่วมสุข ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ชาวจิตวิทยาทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

และสุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณอันเปี่ยมล้นของคุณพ่อ คุณแม่ และพี่ๆ ทั้ง 4 ของผู้วิจัย ที่อยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จของผู้วิจัย และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนและประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยจนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาในการวิจัย.....	4
ตัวแปรในการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	6
สมมุติฐานในการวิจัย.....	5
คำนิยามในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	9
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	26
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	28
ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	30
งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	41
ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	43
การประเมินผลงานด้วยตนเอง.....	46
แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการประเมินผลงานด้วยตนเอง.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลงานด้วยตนเอง.....	50

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
กลุ่มตัวอย่าง.....	58
การออกแบบงานวิจัย.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
การรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
สรุปผลการวิจัย.....	92
อภิปรายผลการวิจัย.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	108
เอกสารอ้างอิง.....	111
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	117
ภาคผนวก ข แบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัย.....	123
1) แบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	124
2) แบบทดสอบการรับรู้ความสามารถของตนเองในวิชาคณิตศาสตร์.....	128
3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์.....	138
4) แบบทดสอบวิชาคณิตศาสตร์ที่ให้นักเรียนทำทุกสัปดาห์.....	145
ภาคผนวก ค	
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	179
ประวัติผู้วิจัย.....	180

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่	
1 ตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดของข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ในวิชาคณิตศาสตร์.....	63
2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิต ศาสตร์ของนักเรียน จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิต ศาสตร์ และรูปแบบการประเมิน ในระยะก่อนการทดลอง.....	78
3. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิต ศาสตร์ก่อนการทดลอง ของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์สูง.....	79
4. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิต ศาสตร์ก่อนการทดลอง ของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ต่ำ.....	79
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ นักเรียน จำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และรูป แบบการประเมิน ในระยะก่อนการทดลอง.....	80
6. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก่อนการทดลอง ของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิต ศาสตร์สูง.....	81
7. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก่อนการทดลอง ของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิต ศาสตร์ต่ำ.....	81
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ภายหลัง การทดลอง แยกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และรูป แบบการประเมิน.....	82

ตารางที่

9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ภาย หลังการทดลอง แยกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และ รูปแบบการประเมิน.....	83
10	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจไม่ สัมฤทธิ์ภายหลังการทดลองของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์สูง ซึ่งมีการประเมินผลงานโดยตนเองและได้รับการประเมินโดย ครู โดยใช้ S - Method ของเชฟเฟ (Scheffe).....	84
11	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจไม่ สัมฤทธิ์ภายหลังการทดลองของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ต่ำ ซึ่งมีการประเมินผลงานโดยตนเองและได้รับการประเมิน โดยครู โดยใช้ S - Method ของเชฟเฟ (Scheffe).....	85
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้ความสามารถของ ตนเองในวิชาคณิตศาสตร์ภายหลังการทดลอง แยกตามระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และรูปแบบการประเมิน.....	86
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนการรับรู้ความสามารถ ของตนเองในวิชาคณิตศาสตร์ภายหลังการทดลอง แยกตามระดับผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และรูปแบบการประเมิน.....	86
14	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ความ สามารถของตนเองในวิชาคณิตศาสตร์ภายหลังการทดลองของนักเรียนที่มี ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูง ซึ่งมีการประเมินผลงาน โดยตนเองและได้รับการประเมินโดยครู โดยใช้ S - Method ของเชฟเฟ.....	87
15	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ความ สามารถของตนเองในวิชาคณิตศาสตร์ภายหลังการทดลองของนักเรียนที่มี ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่ำ ซึ่งมีการประเมินผลงาน โดยตนเองและได้รับการประเมินโดยครู โดยใช้ S - Method ของเชฟเฟ.....	88

ตารางที่

16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ภายหลังการทดลอง แยกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และรูปแบบการประเมิน..... 89

17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ภายหลังการทดลอง แยกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และรูปแบบการประเมิน..... 89

18 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ภายหลังการทดลองของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูง ซึ่งมีการประเมินผลงานโดยตนเองและได้รับการประเมินโดยครู โดยใช้ S - Method ของเชฟเฟ (Scheffe)..... 90

19 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ภายหลังการทดลองของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่ำ ซึ่งมีการประเมินผลงานโดยตนเองและได้รับการประเมินโดยครู โดยใช้ S - Method ของเชฟเฟ (Scheffe)..... 91



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย